

СТИВЪН КИНГ

СЪНЯТ НА ХАРВИ

Превод от английски: Весела Прошкова, Адриан Лазаровски, Стефан
Георгиев, 2009

chitanka.info

Джанет се извърща от мивката и — каква изненада! — вижда съпруга си, с когото живее от трийсетина години. Той седи до кухненската маса само по боксерки и бяла тениска и я наблюдава.

Всяка съботна утрин тя заварва този делничен боец от Уолстрийт на същото място и в същата премяна — прегърбен и с празен поглед, с остатъци от крем за бръснене по бузите, с изопната от шкембето му фланелка и стърчаща на тила коса, с която прилича на остарял и затъпял Алфалфа от „Малките пакостници“^[1].

Напоследък Джанет и приятелката ѝ Хана често взаимно се плашат (досуц като малки момиченца, разказващи си страшни истории преди сън) с различни случаи на болни от Алцхаймер — как някой не можел да познае жена си, а друг забравял имената на децата си...

Тя обаче не смята, че странното поведение на съпруга ѝ има нещо общо с ранния стадий на Алцхаймер. Всеки работен ден шейсетгодишният Харви Стивънс, който изглежда на петдесет (добре де, на петдесет и четири) с някой от най-хубавите си костюми, е пълен с енергия и готов за подвизи на борсата, където нищо не може да му се опъне.

„Не — мисли си тя, — по-скоро се дължи на възрастта“ — и тези мисли непрестанно я човъркат отвътре. Страхува се, че щом Харви се пенсионира, тази картина ще се повтаря всяка сутрин или поне до момента, когато му подаде чаша портокалов сок с въпроса какво предпочита — овесена каша или препечена филийка. Страхува се, че някой ден ще се откъсне от домакинските си задължения в кухнята и ще го види под лъчите на утринното слънце по тениска и боксерки, седнал на стола с раздалечени крака, разкриващи скромната изпъкналост под боксерките (която отдавна бе престанала да я интересува) и жълтите мазоли по големите му стъпала, напомнящи ѝ за Уолъс Стивънс и неговото стихотворение „Сладоледеният император“. Ще си седи там, потънал в мълчаливо съзерцание, вместо да чете вестник или психически да се подготвя за тежкия ден. Господи, как ѝ се иска да греши. След подобни мисли животът ѝ се струва безсмислен и плосък. Пита се заради това ли се бяха срещнали и оженили, че заради това ли бяха задомили трите си дъщери, бяха преминали през кошмарната криза на средната възраст и (да погледнем истината в очите) и се бяха борили като хищници за натрупването на

състоянието си. „Ако това е мястото, където попадаме след безкрайното лутане из тъмните гори — мисли си Джанет, — този мизерен паркинг, защо всички така се стремят натам?“ Отговорът е много лесен. Защото не знаем. Не вярваме на повечето лъжи, които срещаме по пътя си, ала в същото време се вкопчваме в най-голямата — че животът има *смисъл*. Пазим албума със снимки на дъщерите си, на които изглеждат все още млади и пълни с надежди. Триша, най-голямата, носи цилиндър и размахва жезъл от фолио към кокершпаньола Тим; Джена е застинала в скок към ливадната пръскачка, а пристрастеността ѝ към хероина, към кредитните карти и възрастните мъже е още далеч зад хоризонта; Стефани, най-малката, е на конкурс по правопис, където думата кръвонасядане ще се превърне в нейно Ватерло. На заден план се виждат Джанет и човекът, за когото се омъжи — неизменно усмихнати, сякаш всяко друго изражение е незаконно.

Един ден допускаш грешката да погледнеш назад и откриваш, че момичетата са пораснали, а човекът, за когото все още си омъжена, седи разкрячен (бедрата му са бели като рибешки корем) и се взира в слънчевия отблясък на пода. Господи, може и да изглежда на петдесет и четири с някой от най-хубавите си костюми, но в момента като нищо ще му дадеш седемдесет. Мамка му, даже седемдесет и пет. Нахаканите гангстерчета от „Семейство Сопрано“ биха го нарекли „шибана развалина“.

Джанет отново се обръща към мивката и деликатно кихва — веднъж, после втори и трети път.

— Как е? — пита Харви, имайки предвид синусите ѝ и алергията ѝ. Отговорът ѝ гласи: „Не много добре“, ала колкото и изненадващо да звучи, подобно на повечето лоши неща и лятната ѝ алергия си има добрите страни. Вече не се налага да спи в едно легло с него и да се сражава за своята половина от завивките, нито да слуша приглушените му среднощни пръцкания. През повечето летни нощи спи по шест, дори седем часа, което ѝ е достатъчно. През есента, когато той се изнесе от стаята за гости и пак спи до нея, времето ще се съкрати до четири часа трескав и неспокоен сън.

„По някое време — мисли си Джанет — той няма да поиска да се върне в брачното ложе.“ И въпреки че не би му го казала, защото ще го засегне, а тя не иска да наранява чувствата му (в момента това е

представата ѝ за любов помежду им), — постъпката му само ще я накара да се почувства щастлива.

Въздъхва и бърка в тенджерата, която е в умивалника. Търси нещо.

— Бива — отвърща най-накрая.

И тъкмо когато си мисли, че вече нищо не може да я изненада, че в съпружеския им живот не са останали никакви неизследвани територии, той изрича със странно нехаен тон:

— Добре, че снощи не спа при мен, Джакс. Сънувах кошмар. Даже се събудих от вика си.

Тя се стъписва. Кога за последен път я бе нарекъл Джакс вместо Джанет или Джан? Това последното не го понася. Напомня ѝ за онази сладникава актриса от сериите за Ласи, в които хлапето (Тими, казваше се Тими) или падаше в някой кладенец, или го ухапваше змия, или го затрупваха камъни... Коя нормална майка би поверила живота на детето си на едно шибано коли?

Отново се обръща към него, забравила за тенджерата — последното яйце още е в нея — и врялата вода вече е хладка. Сънувал е кошмар? Харви? Мъчи се да си спомни кога ѝ е говорил за сънищата си и не успява. В съзнанието ѝ възкръсва само далечен спомен от дните преди да се оженят — беше ѝ казал нещо от сорта на „Сънувам те“. Когато си млада, дори този нескопосан опит за комплимент ти се струва мил.

— Какво каза?

— Събудих се от вика си — повтаря той. — Не ме ли чу?

— Не — казва тя, все още загледана в него. Чуди се дали не я бърка. Ами ако това е някаква тъпа сутрешна шегичка? Само дете Харви не си пада по майтапите. Чувството му за хумор се свежда до изтърканите му казармени истории, които обикновено разказва по време на вечеря. Чувала е всяка поне по сто пъти.

— Кресях някакви неразбираеми думи. Сякаш... де да знам... не можех да ги произнеса. Отстрани сигурно е изглеждало, че получавам инфаркт. И гласът ми... беше по-дебел... въобще не приличаше на моя. — Харви спира за момент. — Чух вика си и едва тогава спях. Целият треперех, даже лампата не можах да светна... Отидох в тоалетната и се опитах да пусна една вода, но не можах. Напоследък винаги успявам

да се облекча — или поне донякъде, — но тази нощ в два и четирийсет и седем не изцедих нито капка.

Той отново млъква, а Джанет се заглежда в пращинките, които танцуват в яркия слънчев сноп и оформят своеобразен ореол над главата на съпруга ѝ.

— Какво точно сънува? — пита тя и — странна работа — за пръв път, откакто обсъждаха до среднощ дали да задържат, или да продадат акциите на „Моторола“ (в крайна сметка решиха да се отърват от тях), е заинтригувана от думите му.

— Не знам дали искам да го споделя — тежко въздъхва той. Сетне се обръща, взима мелничката за пипер и започва да я прехвърля от ръка в ръка.

— Има поверие, че ако споделиш съня си с някого, няма да се сбъдне — казва Джанет и ето ти второто странно нещо: Харви ѝ се струва различен. Различен от онзи мъж, с когото живее през последните години. Дори сянката му върху стената над тостера изглежда другояче. Казва си: „Не съм безразлична към този човек, но защо? Защо тъкмо когато си мислех, че животът е безцветен и плосък, изведнъж ми се стори релефен и ярък? Навън е обикновена лятна утрин в края на юни. Намираме се в Кънектикът. Винаги в началото на юни сме в Кънектикът. И всеки момент някой от нас ще вземе днешния вестник.“

— Наистина ли? — Харви се замисля върху думите ѝ и веждите му се повдигат, придавайки му налудничав вид, за който той едва ли подозира. Мелничката за пипер подскача в ръцете му. Искане да му каже да престане, защото я изнервя (също като черната му сянка на стената, като сърцето ѝ, което внезапно ускорява ритъма си), ала не иска да го откъсне от мислите му. В следващия миг той оставя мелничката на масата и всичко би трябвало да е съвсем нормално, но не е, понеже мелничката също хвърля сянка, която напомня издължена шахматна фигура, и на Джанет ѝ се струва, че даже трохите от препечените филийки хвърлят сенки, само дето не знае защо тези сенки толкова я плашат. Спомня си за Чеширския котарак, който беше казал на Алиса: „Тук всички сме луди“, и изведнъж изгубва желание да узнае тъпия сън на мъжа си, както и защо се е събудил с писък като човек, получил удар. Изведнъж ѝ се прииска животът отново да стане

плосък. Няма лошо, плоското е на мода, погледнете актрисите от филмите, ако се съмнявате.

„Изобщо не е необходимо да говорим за това — мисли си трескаво тя. Да, именно трескаво, сякаш е обляна от горещи вълни, свързани с климактериума, само дето тези симптоми отшумяха още преди три-четири години. — Не, въобще не се налага да говорим за това, все пак е събота сутринта и не се налага да говорим за каквото и да било.“

Понечва да му каже, че всъщност е точно обратното: споделиш ли съня си, винаги се сбъдва, ала вече е твърде късно. Харви вече разказва кошмара си и на нея ѝ хрумва, че вероятно това е наказанието ѝ за мисълта, че животът е плосък и безцветен. Всъщност животът е като онази песен на „Джетро Тъл“, релефен и ярък като тухла, как изобщо можа да си помисли друго?

— Сънувах, че е сутрин и слизам в кухнята — казва съпругът ѝ. — Събота сутрин като тази, само че ти още не беше станала.

— Събота винаги ставам преди теб — отбелязва Джанет.

— Знам, но това е сън — отвръща търпеливо Харви и тя забелязва белите косъмчета от вътрешната страна на бедрата му, там, където мускулите са се отпуснали и увиснали. Навремето той играеше тенис, ала тези дни безвъзвратно са отминали. В главата ѝ проблясва мисъл, изпълнена с нетипична за нея злоба: „Рано или късно ще получиш сърдечен удар, човече, и това ще те довърши. И кой знае, току-виж са ти пуснали некрологче в «Таймс», но ако същия ден се спомине някоя второстепенна киноактриса или позабравена балерина от четирийсетте, изобщо няма да те споменат.“

— Всичко друго си беше като сега — продължава Харви. — Мисълта ми е, че слънцето грееше през прозореца. — Той вдига ръка и пращинките над главата му се стрелват в различни посоки, а Джанет едва сдържа желанието си да му кресне да не прави така. — Загледах се в сянката си на пода и си казах, че никога досега не ми е изглеждала толкова ярка и релефна. — Харви се усмихва и тя забелязва колко са напукани устните му. — *Ярка* е странно прилагателно за сянка, нали? Както и *релефна*.

— Харви...

— Отидох до прозореца и погледнах навън. Отстрани на волвото на семейство Фридман се виждаше вдлъбнатина. Не знам как, но

разбрах, че Франк се е напил. Напил се е в „Кратуната“ и е блъснал някого по пътя към къщи.

Изведнъж ѝ се струва, че ще припадне. Със собствените си очи видя вдлъбнатината върху колата на Франк Фридман, когато излезе за вестника (пощальонът още не го бе донесъл). Тогава в главата ѝ изплува същата мисъл — че Франк е блъснал някого. Как ли изглеждаше пострадалият?

Ами ако и Харви бе видял вдлъбнатината и по някаква неизвестна причина я баламосваше? Нищо чудно — прозорците на стаята за гости, където спеше, гледаха към улицата... Обаче Харви не беше такъв човек и „баламосването“ не фигурираше в списъка с любимите му занимания.

Сърцето ѝ забързва ударите си, по шията и челото ѝ избиват капчици пот. Има лошо предчувствие. Защо това да се случва тъкмо сега? Тъкмо сега, когато светът е тъй притихнал и спокоен? „Ако сама си го изпросих, съжалявам. Нека всичко си е постарому!“

— Отидох до хладилника — продължава Харви — и надзърнах вътре. Видях пълнени яйца, покрити с фолио. Много се зарадвах — исках да обядвам в седем сутринта!

Той се усмихва. Джанет — тоест Джакс — поглежда в тенджерата, останала в мивката. Вътре още се мъдри едно твърдо сварено яйце. Другите са обелени и разрязани на две, жълтъците са извадени. Стоят в купа точно до сушилнята за чинии. Зад купата има бурканче с майонеза. За обяд възнамеряваше да приготви пълнени яйца и салата от маруля.

— Не искам да слушам повече — казва тя, но толкова тихо, че едва чува собствения си глас. Струва ѝ се, че не може да направи и две крачки. Мускулите ѝ са отпуснати, краката ѝ треперят, както биха треперили краката на Харви, ако се опиташе да играе тенис.

— Прииска ми се да изям едно яйце — отново подхваща съпругът ѝ, — но си казах, че сигурно ще ми се скараш. В този момент звънна телефонът. Втурнах се към него, понеже не ми се щеше да те събуди... и сега започва най-страшното. Искаш ли да чуеш най-страшното?

„Не — мисли си тя, — не желая да чуя най-страшното“ В същото време обаче ѝ се иска, защото всички искат да чуят най-страшното, тук всички сме луди, а майка ѝ наистина казваше, че ако споделиш съня си,

той няма да се сбъдне, което означаваше да разказваш кошмарите си и да пазиш в тайна хубавите си сънища, да ги къташ като зъбчета под възглавницата си.

Имат три дъщери. Едната — неуморимата мъжемелачка Джена — живее наблизко на същата улица. След като научи, че едната от близначките на Джордж У. Буш носи същото име като нея, предпочита да я наричат Джен.

Три дъщери, а това означава куп зъбчета под купища възглавници, куп притеснения покрай всички онези непознати мъже, които първо ти предлагат близалка, после — да те повозят, и съответно куп предпазни мерки... На Джанет не ѝ остава нищо друго, освен да се надява, че майка ѝ е била права — че споделянето на кошмара е като забиване на ясен кол в сърцето на вампира.

— Вдигнах слушалката — додава Харви. — Обаждаше се Триша.

Триша е най-голямата им дъщеря, която се увличаше по Худини и Блекстоун^[2], преди да започне да се увлича по съседските момчета.

— Отначало каза само тате, но аз веднага я познах. Нали разбираш какво имам предвид?

Да. Прекрасно разбира как винаги познаваш детето си още от първата думичка... поне до момента, в който порасне, напусне те и стане дете на другиго.

— Казах ѝ: „Здрасти, Триш, защо звъниш толкова рано? Майка ти още спи.“ Отначало не ми отговори и даже си помислих, че връзката се е разпаднала, но после чух шепот... и скимтене. Не думи, а части от думи. Сякаш се мъчеше да ми каже нещо, ала не ѝ достигаше въздух. Мисля, че тогава се поддадох на страха.

Доста късничко, драги. Джанет — или Джакс от театралния кръжок, Джакс, която умееше да се целува, като пуска език, Джакс, която пушеше „Житан“ и обожаваше шотовете с текила — се поддаде на страха още когато мъжът ѝ спомена вдлъбнатината в съседското волво. Внезапно се сеца за телефонния разговор с приятелката си Хана отпреди седмица — от онези разговори, които завършваха със страховити истории за болни от Алцхаймер. Хана беше в града, а Джанет се бе сгушила на канапенцето под прозореца и съзерцаваше двора, засаден с дървета и храсти, които причиняваха алергията ѝ. По някое време бяха подхванали темата за Люси Фридман и Франк, ала коя от двете бе произнесла значимата фраза? Коя от двете бе

подхвърлила: „Ако не престане да кара пиян, съвсем скоро ще убие някого“?

— После Триша каза нещо като „лица“ или „полица“, но аз разбрах, че изяжда... може ли да се каже така... някои букви и всъщност иска да каже „полиция“, ето защо я попитах каква полиция, защо намесваш полицията в разговора ни? Седнах ей-там — той посочва табуретката, която наричаха „телефонното столче“, — но Триша млъкна. Когато заговори отново, чух онзи шепот и някакви неясни полудуми... Помня, че се ядосах и си казах: „Типично за нея, кралицата на мелодрамата“, ала тъкмо тогава чух в слушалката думата „номер“, произнесена с кристална яснота. И изведнъж разбрах — както бях разбрал, че иска да каже „полиция“, — че са й се обадили от полицейския участък, понеже нямат нашия номер.

Джанет кимва машинално. Бяха отписали номера си от указателя, понеже журналистите непрекъснато звъняха на Харви покрай скандала с „Енрон“^[3]. И то по време на вечерята. Не защото той имаше нещо общо с въпросната фирма, а понеже беше специалист по големите енергийни компании. Дори бе участвал в президентска комисия преди няколко години, когато Клинтън беше върховен жрец и (поне по скромното й мнение) светът бе по-хубаво и безопасно място. И въпреки че Харви имаше доста черти, които напоследък тя ненавиждаше, в малкия му пръст се съдържаше повече почтеност, отколкото във всички онези мошеници от „Енрон“, взети заедно.

Нима полицайте нямаха начини да се свържат с подобни номера? Не и ако бързаха да научат нещо или спешно да съобщят някаква новина... Освен това сънищата не се подчиняват на логиката, нали? Сънищата са стихове от подсъзнанието.

Джанет усеща, че не я свърта на едно място, затова отива до вратата на кухнята и се заглежда в окъпаната от слънцето Сюинг Лейн — нейната малка „американска мечта“. Колко тиха е юнската утрин и как блещукат капките роса по тревата! Сърцето й обаче бие като обезумяло, потта се стича по лицето й и тя иска да му каже да спре, да престане да разказва ужасния си сън. Исква да му напомни, че Джена живее наблизко — Джен, която работи във „Видео Стоп“ и твърде често се отбива в „Кратуната“, за да пие в компанията на типове като Франк Фридман, който спокойно може да й е баща. И което несъмнено подсилва привличането.

— Шепне, заваля думите... — казва Харви. — После чух „убита“ и разбрах, че едно от момичетата е мъртво. Просто го разбрах. Не беше Триша, понеже все пак говорех с нея, което означаваше, че е или Джена, или Стефани. Сърцето ми се сви! Седях си ей-там, на телефонното столче, и си мислех коя ли от двете бих предпочел да е мъртва, после изведнъж закрещях на Триша: „Каж ми коя! За бога, Триш, кажи ми коя е!“ В този момент истинският свят започна да се процежда в съня ми... доколкото понятието „истински свят“ изобщо съществува...

Харви тихичко се засмива и на ярката сутрешна светлина Джанет вижда червено петно във вдлъбнатината на колата на съседите. В средата на петното се вижда нещо черно — вероятно кал, но, кой знае, може и да е коса. В съзнанието ѝ изплува Франк — твърде пиан, за да уцели алеята (камо ли гаража), главата му е наведена, дишането му наподобява сумтене... Да живее бикът!^[4]

— Тогава осъзнах, че съм си в леглото... но не успях да разпозная веднага този дебел глас, който изобщо не приличаше на моя. „Жи-и-и оя е!“ — повтаряше гласът. — „Жи-и-и оя е, Иш!“

Каж ми коя е. Каж ми коя е, Триш.

Харви млъква и потъва в мислите си. Съсредоточава се. Прашинките танцуват около лицето му, тениската му е ослепително бяла — тениска от реклама за перилен препарат.

— Очаквах всеки момент да нахълташ в стаята и да попиташ какво се е случило — прошепва най-накрая. — Лежах, треперейки като лист, и непрекъснато си повтарях, че е само сън. Дяволски реалистичен, но все пак сън.

Той отново млъква, явно обмисля следващата си фраза, без да осъзнава, че жена му вече не го слуша.

Някогашната Джакс напруга цялата си воля, за да си внуши, че червеното петно не е от кръв, а просто долният слой боя. Подсъзнанието ѝ също хищно се вкопчва в тази мисъл.

— Невероятно е как въображението ни може да ни наплаши, нали? — проговаря отново Харви. — Предполагам, че така поетите — най-великите поети — „виждат“ творбите си. Всеки детайл беше толкова ясен, толкова отчетлив...

Млъква и кухнята — това царство на слънчевите лъчи и танцуващите прашинки — отново се потапя в тишина. Навън светът

сякаш е на режим „пауза“. Джанет поглежда волвото от другата страна на улицата — струва ѝ се, че пулсира, ярко и релефно като тухла. В този момент телефонът иззвънява и тя би изпищяла, ала не може да си поеме дъх; иска ѝ се да си запуши ушите, ала не може да вдигне ръце. Чува как Харви се изправя и отива да вдигне слушалката, а телефонът иззвънява още веднъж... и още веднъж.

„Грешка е — мисли си тя. — Сбъркали са номера. Няма как да е друго, защото сънищата не се сбъдват, ако ги споделиш.“

Харви казва в слушалката:

— Ало?

[1] Комедия от 1994 година, заснета по разказите на Хал Роуч. — Б.пр. ↑

[2] Хари Блекстоун (1885–1965) е един от най-оригиналните илюзионисти след Худини. — Б.пр. ↑

[3] Енергийна компания, известна като „отличникът на Уолстрийт“ преди фалита си през 2001 година. Колапсът ѝ струва на акционерите ѝ над 60 милиарда долара, около 6000 служители остават без работа, а 2 милиарда долара изгарят в пенсионните фондове. Оттогава насетне названието ѝ се превръща в синоним на корпоративна измама и корупция. — Б.пр. ↑

[4] Препратка към романа на Кинг „Роуз Мадър“. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.